

Median muutos ja suomalaiset

Digitalisoituminen on muuttanut ja tulee muuttamaan merkittävästi suomalaisten mediakäyttäytymistä ja mediamaisemaa. 2000-luvun alkupuolella alkanut nopeavauhtinen mediankin digitalisoituminen on vaikuttanut suuresti paperiseen mediaan. Uutiset on saatavilla ilmaiseksi Internetistä ja kirjat kuunneltavissa kuukausimaksuin erinäisissä applikaatioissa. Media-alustat, jotka ovat lähteneet rohkeasti digitalisoimaan sisältöään, ovat pärjänneet keskimäärin paremmin mediamaiseman muutoksesta. Sanomalehtien haasteena on pitää liiketoimintansa kannattavan. Toiset ovat ratkaisseet rahoituksensa mainostuloilla, toiset julkaisemalla Internetissä artikkelinsa maksullisena.

Esimerkiksi Keskisuomalainen ja Helsingin Sanomat julkaisevat sisältöään Internetissä maksumuurin takana. Mielestäni Helsingin Sanomat ovat onnistuneet tässä paremmin. He tarjoavat suhteellisen laadukasta ja hyvin pohdittua journalismia maksumuurin takana. Helsingin Sanomat tarjoaa päivän perusuutiset ilmaiseksi netissä. Näin ollen he saavat klikkauksia myös ei-maksavilta asiakkailta, ja voivat myydä tehokkaammin mainostilaa ja näkyvyyttä mainostajille. Keskisuomalainen taas on piilottanut lähestulkoon kaikki artikkelit maksumuurin taakse. Voisi kuvitella, että päätöksen vaikuttavan merkittävästi negatiiviseen suuntaan ainakin mainostulojen suhteen. Nyt korona-aikana sosiaalisen median keskustelupalstoilla on kritisoitu voimakkaasti Keskisuomalaisen päätöstä pitää mukaan lukien Keski-Suomeakin koskeva koronauutisointi maksumuurin takana. Uskon, että Keskisuomalaisella on vielä paljon opittavaa digitalisoituneessa maailmassa muun muassa imagon merkityksestä.

Digitalisoituneen median käyttöasteessa on havaittavissa merkittäviä eroja väestöryhmien kesken. Pääsääntöisesti iäkkäämmät, matalan koulutusasteen omaavat, pienituloiset ja maalla asuvat ihmiset käyttävät digitaalisen median palveluita merkittävästi vähemmän. On syytä pohtia, miten medioidenkin digitalisoituminen vaikuttaa epäedullisesti osaan väestöstä. Osalle ihmisistä teknologian ja uusien mediamuotojen kesyttäminen ei ole mielestä syystä tai toisesta, eivätkä he pysy kehityksessä mukana.

Koen, että Suomen kaltaisen hyvinvointiyhteiskunnan tulee pyrkiä huolehtimaan kansalaisten tasa-arvosta tiedonsaannin suhteen. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että tulisi pitäytyä vanhassa

paperisessa versiossa, vaan ennen kaikkea sitä, että kansalaisille tulee opettaa digitaitoja ja näyttää, mitä kaikkea he voivat digitaalisessa ympäristössä tehdä. Monet kirjastot ja kansalaisjärjestöt tarjoavatkin apua digitaitojen kehittämiseen ilmaiseksi. Myös YLE:llä televisiossa on pyörinyt kampanja ikäihmisten digitaitojen kehittämisen puolesta. On hyvä tarjota digiopastustusta perinteiden median välityksellä, jotta tavoittaa ne, jotka eivät käytä digitaalisia palveluita.